

Uit het Katholiek Nieuwsblad van 24 september 2004.

Canada stelt kritiek op homoseksualiteit strafbaar

Het Canadese parlement heeft begin dit jaar een wetswijziging aangenomen die het publiek afkeuren van homoseksualiteit strafbaar stelt. Protesten van vooral christenen hebben niets uitgehaald.

Het gaat om ogenschijnlijk minimale toevoegingen aan de bestaande wet op hate crimes, het aanzetten tot haat tegen bepaalde groepen vanwege huidskleur, ras, religie of etnische afkomst. Daaraan is "seksuele oriëntatie" toegevoegd.

Een tweede toevoeging ontslaat iemand van rechtsvervolging indien duidelijk is dat hij zich te goeder trouw uitsprekt op basis van religieuze overtuiging of aangaande een religieus onderwerp.

Dat laatste lijkt een beschermende maatregel, maar is het niet, omdat persoonlijke overtuiging, zonder religieuze motivatie, geen uitsluiting van vervolging biedt.

De wetswijziging is een persoonlijke overwinning voor de openlijk homoseksuele parlementariër Svend Robinson. Hij heeft zich de woede van veel Canadezen op de hals gehaald door een lijst samen te stellen van groeperingen die immuun zijn voor de wet. Het gaat daarbij om belangengroeperingen van homoseksuelen en lesbiennes. Tegenstanders van de wetswijziging wijzen erop dat dit een vorm van rechtsongelijkheid is en dat het aanzetten tot haat al voldoende door de bestaande wetgeving is afgedekt.

Een van de consequenties van de wetswijziging is dat het een ernstige schaduw werpt op het publieke debat over het homohuwelijk in Canada. Ieder die bedenkingen over homoseksualiteit uit, is in principe strafbaar. Verschillende christelijke groeperingen hebben gewezen op de juridische complicaties en implicaties die de wet heeft. Door de bepaling "seksuele oriëntatie" wordt het onmogelijk een moreel oordeel te hebben over seksuele handelingen, zelfs wanneer men, zoals de katholieke Kerk in haar catechismus leert, onderscheid moet maken tussen persoon en handelen.

De ruime omschrijving geldt in principe voor iedere seksuele oriëntatie of aberratie. De Catholic Civil Rights League (CCRL) heeft bijvoorbeeld aangetoond dat de ijveraars voor de wetswijziging niet alleen homoseksuelen en lesbiennes op het oog hebben, maar ook biseksuelen en pedoseksuelen.

Alle critici voeren aan dat in de Canadese wetgeving ruim voldoende beschermende maatregelen bestaan, waaronder ook tegen discriminatie op grond van 'seksuele oriëntatie'. De CCRL heeft al verschillende voorbeelden van negatieve gevolgen van de wet. Zo weigerde een dagblad kritische opiniestukken over het homohuwelijk omdat die onder de wet strafbaar kunnen zijn. Een leerkracht werd om reden van een ingezonden brief een maand geschorst. Een straf, aldus de CCRL, die "zwaarder is dan voor diefstal of ongewenste intimiteiten". (KN)

'We hebben nu gedachtencriminaliteit in Canada'

Het verschil met de vroegere wetten tegen discriminatie is dat deze wet iedere vorm van kritiek op homoseksualiteit criminaliseert. Dat zegt de katholieke journalist en publicist Michael O'Brien in een interview met The Sunday Visitor. De katholieke publicist O'Brien vreest vergaande gevolgen voor de vrijheid van meningsuiting in Canada. "Terwijl journalisten, leraren en geestelijken hun kansen wegen, bestookt een aantal groepen homoactivisten pro-life en pro-gezinsbewegingen met dreigementen en strategieën om iedere oppositie de mond te snoeren. Zij zijn zeer fanatiek en vastberaden om een volledige sociale revolutie in hun voordeel teweeg te brengen", aldus O'Brien.

"Er is de laatste twee jaar, dus nog voor deze wet, een aantal opmerkelijke 'mensenrechtenprocessen' geweest. Daarbij kozen de rechters doorgaans niet de zijde van de Kerken of mensen die niet mee willen werken met de gay-agenda. Een drukker werd zwaar beboet omdat hij weigerde het foldermateriaal voor een homoparade te drukken. De rechter dreigde zijn zaak te sluiten indien hij niet alsnog de opdracht aanvaardde. Een katholieke school moest een openlijk homoseksuele leerling en zijn oudere vriend op het schoolbal toelaten. Het schoolbestuur mocht het bal van de rechter niet afgelasten. Een dagblad werd beboet omdat het advertenties plaatste met enkele bijbelcitaten over homoseksualiteit. Dit soort dingen gebeuren steeds vaker."

* U bent bang dat het nog verder zal gaan?

"Heel ver. De wet kan gebruikt worden om de timide mensen te intimideren en uitgesproken mensen te straffen. We hebben nu gedachtencriminaliteit in Canada, precies zoals George Orwell voorspelde.

Er zijn nog steeds mensen die niet geloven dat dit het begin is van een Orwelliaans 1984 of een softere vorm van een totalitair systeem als Huxley's Brave New World. Maar alle elementen voor een door de staat opgelegde sociale reconstructie zijn aanwezig. We moeten bedenken dat we in één generatie zijn opgeschoven van een samenleving waarin homoseksuele activiteiten verboden waren naar een samenleving waarin homoseksualiteit door de staat beschermd en gekoesterd wordt (de regering heeft een promotiecampagne voor het homohuwelijk gevoerd -JP) en kritiek hierop een misdaad is geworden. Dit is een duidelijk voorbeeld van nieuw totalitarisme. Nu zijn 'sommigen meer gelijk dan anderen', zoals Orwell voorspelde.

Verschillende termen in de nieuwe wet zijn niet nader gedefinieerd, zodat je er alle kanten mee uit kunt. Dat moeten de rechters uitmaken. Gezien de eerdere zaken voorspelt dat weinig goeds en de wetswijziging geeft hun daar extra handvatten voor.

Paus Johannes Paulus II heeft bij verschillende gelegenheden voor deze ontwikkelingen gewaarschuwd. Dat democratie niet immuun is voor totalitarisme."

* Hoe hebben de Canadese bisschoppen op deze wet gereageerd? Is er een kans dat de Kerk met de overheid in botsing komt door deze wet?

"Voor deze wet door het parlement werd aangenomen, hebben de bisschoppen hun gewoonlijk subtiele wijze van verklaringen laten varen en in duidelijke bewoordingen op de gevaren van de nieuwe wet gewezen. Hun woorden hebben geen of nauwelijks effect gehad. Ik ben bang dat de

wetgevers gewend zijn geraakt aan de gewoonlijk milde wijze van uitdrukken van de Canadese bisschoppen en aan het negeren ervan. Hier moeten we een harde les uit leren.

De 'tolerantie' van duidelijk slechte wetgeving door de kerkelijke bureaucratie heeft slechte vruchten voortgebracht. Bang om te kwetsen heeft zij gefaald om zich te verzetten tegen een ernstig vergrijp tegen de menselijke gemeenschap.

De grote meerderheid van de katholieken in dit land blijft verstoken van catechese, verstoken van evangelisatie en wijkt af van de leer van de Kerk. Keer op keer heeft zij gekozen voor politici die duidelijk slechte wetten promootten, meestal onwetend, en meestal zonder er enige consequenties ervan te ondervinden. Hoe komen zij zo onwetend?

Daar staat tegenover dat het ons niet heeft ontbroken aan dappere bisschoppen en priesters. Sinds de jaren zestig heeft een kleine minderheid van de bisschoppen een onaflatende strijd gevoerd voor waarheid, in liefde. Het goede nieuws is dat er steeds meer herders als zij opstaan. Steeds meer spreken zich uit tegen de 'cultuur van de dood'. Ik verwacht dat verschillenden op zeker moment de bak indraaien, zoals dat in meer landen gebeurt."

* Is er een mogelijkheid dat deze wetten onder een andere regering worden veranderd?

"Tenzij er een wonder gebeurt niet. De Canadese bevolking is voor vijftig procent katholiek. Van de laatste zeven regeringen waren bijna alle premiers en ministers van Justitie 'praktiserende katholieken'. Persoonlijk tegen, maar... Het is onze huidige premier, naar het schijnt een praktiserend katholiek, die ervoor gezorgd heeft dat deze wet erdoor is gekomen ondanks breed protest.

Hoe kan het dan dat deze partij de verkiezingen weer gewonnen heeft? Omdat Canadezen altijd weer kiezen voor veilig en vertrouwd boven principes. Zij hebben niet ingezien dat wanneer de morele fundamenten van een natie worden verwoest, het grote kwaad vanzelf komt, en dat er uiteindelijk helemaal niets meer veilig is."

* Ziet u nog ergens een lichtpuntje?

"Mijn hoop is groot. God zit vol verrassingen. Het is niet ondenkbaar dat er een grote genade, een sterke verlichting van het geweten, over de wereld komt. Het is eerder gebeurd. Er kunnen nieuwe heiligen opstaan en nieuwe bewegingen die ons terugvoeren naar een nieuw en dynamisch geloof. Wij mogen ons nooit terugtrekken in een getto, nooit wanhopen. Maar wij mogen evenmin vrede hebben met het kwaad dat in de wereld aan het werk is.

Katholieken kunnen nooit pure optimisten of pessimisten zijn. Wij zijn door Christus geroepen tot een vorm van christelijk realisme waarbij wij onszelf altijd bewust moeten blijven van Christus' uiteindelijke overwinning."